

عنوان مقاله:

جزیره گرمایی کلان شهر مشهد

محل انتشار:

دوفصلنامه جغرافیا و توسعه فضای شهری، دوره 2، شماره 2 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

مرضیه کارکن سیستانی - کارشناس ارشد اقلیم شناسی شهری، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

رضا دوستان - استادیار اقلیم شناسی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

با رشد شهرنشینی، افزایش جمعیت و تغییر کاربریها در قرن اخیر، دمای شهرها نسبت به حومه افزایش داشته و جزایر حرارتی شهر شکل میگیرد. شهر مشهد نیز، یکی از کلان شهرهای ایران، این بحران نوین شهرنشینی را تجربه میکند. در این پژوهش با استفاده از تصاویر بانند 6 سنجنده TM ماهواره لندست، موقعیت جزایر گرمایی شهر مشهد در 4 سال مختلف (1371-1390) برای تیرماه و مردادماه شناسایی شد. به این منظور، از تصاویر در دسترس ماهواره لندست از مرکز مطالعات زمین شناسی آمریکا و داده های ساعتی هواشناسی مشهد استفاده شد. با استفاده از روش کین، الگوریتم و مدل مناسب و نیز نقشه حرارتی سطح زمین، شاخص پوشش گیاهی و جزایر حرارتی شهر مشهد تهیه شد. نتایج نشان داد مکانهای عاری از پوشش گیاهی و دارای رطوبت پایین با قالب فضاهای باز، فاقد کاربری یا کاربری حمل و نقل از جنس خاک و سنگ مانند منطقه ثامن و منطقه 12 شهری، دمای سطح زمین بالا بوده و جزیره های گرمایی شهر را شکل میدهند و منطقه پارک ملت، باغ ملک آباد و باغهای آستان قدس رضوی با شاخص پوشش گیاهی درخت زار و رطوبت بالا، محدوده های سرد شهر هستند. اولین مرکز تشکیل جزیره گرمایی در طی چهار سال مورد مطالعه به خصوص در 2 سال آخر (1388 و 1390)، منطقه 12 شهری با نبود پوشش گیاهی و کاربری مسکونی با فضای باز خالی است. دومین مرکز جزیره گرمایی در منطقه 8 شهری به دلیل وجود بزرگراه شهید کلانتری از لحاظ پوشش سطح آسفالت و حجم ترافیک و وجود دو منطقه نظامی با زمینهای بایر بدون پوشش گیاهی و رطوبت است. بنابراین با گسترش فیزیکی شهر، وسعت و تعداد جزیره های گرمایی افزوده می گردد.

کلمات کلیدی:

دمای سطحی، جزیره گرمایی، کلان شهر مشهد، توزیع فضایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/705718>

